

Lehdistötiedote vapaa julkaistavaksi 25.10.2017

Tupakasta vierottamisen kehittämiseksi on julkaistu laatukriteerit

Suomalaiset tupakasta vieroituksen laatukriteerit terveydenhuollossa on julkaistu keväällä 2017 Suomen terveyttä edistävät sairaalat STESO ry:n ja Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen nettisivuilla. Ne pohjautuvat Tupakkariippuvuus ja tupakasta vieroitus Käypä hoito – suositukseen (2012) ja Maailman tupakkavapaa terveydenhuolto – verkoston implementointiohjeisiin. Laatukriteereillä arvioidaan, miten toteutuvat tupakoitsijoiden ja muiden nikotiinia sisältävien tuotteiden käyttäjien tunnistaminen, riippuvuuden arviointi ja vieroitushoidot terveydenhuollossa.

Tupakasta vieroituksen laatukriteerit on laatinut Savuton Suomi 2030- verkoston tupakasta vieroituksen asiantuntijatyöryhmä ja niitä on kommentoinut verkoston tieteellinen työryhmä. Savuton Suomi 2030 tähtää siihen, että Suomessa tupakoi vuonna 2030 vain 5 % väestöstä. Tavoitteeseen päästään, kun onnistutaan nuorten tupakoinnin aloittamisen ehkäisyssä ja kattavien tupakstavieroituspalvelujen järjestämisestä perusterveydenhuoltoon ja työterveyshuoltoon.

Kaikissa terveydenhuollon palveluissa tuetaan vieroituspäätöstä tiedolla ja motivoivalla työtavalla sekä ennalta ehkäistään tupakkatuotteiden käytön aloittamista. Henkilökuntaa tuetaan riittävällä mini-intervention, vieroitusohjauksen ja motivoivan työtavan koulutuksella. Henkilökunnan sitoutuminen savuttomuuteen omalla esimerkillään tuo uskottavuutta toimintaan.

Erytisryhmillä on nykyään mahdollista saada apua tupakasta vieroitukseen. Kaikki sairaanhoitopiirit ovat ottamassa käyttöön Tupakoimattomana leikkauksen toimintamallin, jossa tuetaan tupakoinnin lopettamista ja tupakointi tulisi lopettaa kaksi kuukautta ennen leikkausta. Plastiikkakirurgisissa ja ortopedisissä leikkauksissa on tupakoinnin lopettaminen ennen leikkausta välttämätöntä. Potilasta ei saa kuitenkaan jättää yksin vieroittumaan vaan hänet on ohjattava perusterveydenhuollon ja työterveyshuollon tupakstavieroituksen yksilö- tai ryhmäohjaukseen.

Koko perheen savuttomuuden kehittäminen on etenemässä äitiysneuvoloissa ja motivointikeinona useat äitiysneuvolat ovat ottaneet häkämittauksen käyttöön. Lentulehduksen ja hampaiden kiinnityskudossairauksien hoidossa on panostettu tupakasta vieroitukseen ja hammaslääkärit ovat aktivoituneet ohjaamaan nikotiinikorvaushoitoja ja kirjoittamaan vieroituslääkeresepitejä.

Filha ry:n hallinnoimassa Mielenterveys- ja päihdeongelmista kärsivien tupakoinnin lopettamisen tukeminen (MITU)- kärkihankkeessa on mukana 11 sairaanhoitopiiriä. Hankkeen päämääränä on edistää mielenterveys- ja päihdeasiakkaiden terveyttä ja tukea tupakoinnin lopettamista julkisen terveydenhuollon ja päihdepalvelujen toimintaa tukemalla sekä vertaistuellla.

17.10.2017

2 (2)

Vastaamme mielellämme kysymyksiinne.

Ystävällisin terveisin

Sinikka Krogerus,
Savuton sairaala-koordinaattori,
Suomen terveyttä edistävät sairaalat ja organisaatiot STESO ry
Keuhkosairauksien erikoislääkäri, eläkkeellä
Keski-Suomen sairaanhoitopiiri
sinikka.krogerus@fimnet.fi

Patrick Sandström,
Erityisasiantuntija,
Filha ry
040 515 0512
patrick.sandstrom@filha.fi

Reetta-Maija Luhta,
Savuton sairaala-koordinaattori,
Suomen terveyttä edistävät sairaalat ja organisaatiot STESO ry
Kehittämissuunnittelija,
Etelä-Pohjanmaan sairaanhoitopiiri
050 474 3122
reetta-maija.luhta@epshep.fi

Liite

Tupakasta vieroituksen laatuksiteerit terveydenhuollossa,
Krogerus Sinikka, LL, keuhkosairauksien erikoislääkäri, eläkkeellä, Keski-Suomen keskussairaala

Ekblad Mikael, LT, terveyskeskuslääkäri ja tutkija, Yleislääketiede, Turun yliopisto ja Keski-Satakunnan terveydenhuollon kuntayhtymä

Heikkinen Anna Maria, HLT, vt. apulaisylihammaslääkäri, kliinisen hammashoidon erikoishammaslääkäri, HYKS Pää- ja kaulakeskus, suu- ja leukasairauksien klinikka

Korhonen Tellervo, FT, dosentti, Kansanterveystieteen osasto, Helsingin yliopisto

Linkki julkaisuun:

Suomen terveyttä edistävät sairaalat STESO ry
<http://www.steso.fi/toiminta/savuton-sairaala/>

Terveyden ja hyvinvoinnin laitos
Alkoholi, tupakka ja riippuvuudet
<https://www.thl.fi/fi/web/alkoholi-tupakka-ja-riippuvuudet/tupakka/tieto-ammattilaisille/laatuksiteerit>